ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീനിവാസരാമാനുജമഹാദേശികൈഃ (മൈസൂര ആണ്ഡവൻ)
സംസ്കൃതഭാഷായാം അനുവാദ്യ അനുഗൃഹീതം
ശ്രീമദ്വേദാന്താചാർയവിരചിതം

॥ ഗീതാർഥസംഗിരഹം ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ഗീതാർഥസംഗിരഹം ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥാർയഃ കവിതാർകികകേസരീ ।
വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

ദൃഷ്ടാർഥൈകപ്രചാരേ ഭുവന ഇഹ ചതു -
ർവേദനിഷ്ഠം സദർഥം
ഗൃഹ്ണീധ്വം ശിഷ്ടസേവ്യം ശ്രുതിശിഖരഗുരും
യേ ഭജന്ത്യേതിഭക്ത്യാ ।
തേഷാം പാദാംബുജാനി ശ്രയണപദമഹോ
മേ തഥാ യോഽൻവഗൃഹ്ണാത്
ഗീതാർഥം വേദചൂഡാഗുരുമണിരനഘ -
സ്ത്വത്പദാബ്ജേ ശ്രയധ്വം ॥

യോ വാധർമാനുഭോക്തുഃ പ്രഭുരപി ജഗതാം
സാരഥിഃ പാണ്ഡവസ്യ
കർമജ്ഞാനോദിതായാ ഭവതി പദജുഷാ -
മേകലക്ഷ്യം ച ഭക്തേഃ ।
ദുർജ്ഞേയാമ്നായമൗലിഷ്വധിഗതപരമ -
ബ്രഹ്മനാരായണസ്സഃ
ശ്രീമാനേവോപയാതസ്സ്വയമുഭയവിഭൂ -
തീശ ഇത്യാഹ തസ്മൈ ॥ **1** ॥

ബാന്ധവ്യപ്രീതിമന്തോഽപ്യുഭയവിരഹിത -
സ്സന്ത ആസൻ തദാ വൈ
കാരുണ്യസ്നേഹയോസ്സ്വാമിതി മതിവഹതോഃ

മാനസേ ധർമമാനേ ।
ഭീത്യേത്യന്തം പ്രണമ്യ സ്വചരണമയമാ -
നേ ച പാർഥ്യേഥ തസ്മൈ
തത്ത്വം ബോദ്ധും സ്ഥിതാസ്യോ ഗുരുമണിരുപയാ -
തി സ്മ നാരായണസ്സൻ ॥ **2** ॥

നശ്യത്യേവ ശരീരമന്തരുഷിതോ
ജീവസ്തു നാഹം യഥാ
ത്യാജ്യസ്സംഗ ഉപാത്തകർമനികരോ
ന ത്യാജ്യ ഏവാശു തേ ।
തസ്മാദാത്മവിബോധനസ്മൃതിതതി -
ർജായേത മോഹം ത്യജേ -
ത്യുക്ത്വാ തം വിജയം വിചിത്രചരിതഃ
ശ്രീശസ്തമാശ്വാസയത് ॥ **3** ॥

സാരാസാരജ്ഞ ഏകശ്ചതുരമതിരിതി
ഖ്യാതിപാത്രാർജുനാത്ര
ത്യക്ത്വാ സംഗം സമുദ്യദ്ഗുണകൃതിമഖിലാം
സത്ത്വം ആരോപയ ത്വം ।
സർവാൺയുക്തനി കർമാൺയപി മയി വിനിവേ -
ശ്യാനി ചേത്യബ്രുവൻ യേ
സർവത്ര ജ്ഞാനിനസ്ത്വപ്യതിശയയശസ
ശ്ചേതി നാഥോ ജഗാദ ॥ **4** ॥

മായാവീ വേദജീവീ വിതരിതുമപുന -
ർജൻമഭാവം മുകുന്ദഃ
സ്വാവിർഭാവാനുഭാവാൻ സ്വയമിഹ നിഖിലാ -
വർജ്യകർമാണി ചൈവ ।

ശുദ്ധജ്ഞാനാത്തശുദ്ധീൻയപി ഹതിരഹിതാ -
ത്മസ്ഥിതിം ലോകനിഷ്ഠാം
ഏവം പ്രാവേദയൻമേ സുവിശദമധുനാ -
ചാർയസമ്പ്രേക്ഷിതായ ॥**5** ॥

ആത്മാലോകേ ച ശൈഥ്ല്യം സുവിദിതസുകരോ -
പാത്തകർമോദിതം തത്
സംസൃതസ്തത്പ്രകാരേഷ്വധികമപി മനഃ
പ്രാപികാസ്ഥാഃ ക്രിയാശ്ച ।
ദുഷ്പ്രേക്ഷ്യാത്മാവലോകീകരണപരികര -
ജ്ഞാനയോഗപ്രകാരാൻ
രമ്യായാ ദ്വാരകായാ അധിപതിരവദ -
ദ്വാസവസ്യാത്മജായ ॥**6** ॥

യോഗാഭ്യാസം പ്രഭേദാംശ്ചതുര ഇഹ സമാ -
നസ്ഥിതീംശ്ചാപി യോഗേ
യോഗോപായാംശ്ച യോഗാദധിഗതപരമാ -
ർഥാംശ്ച യോഗേഷു തേഷു ।
സ്വാത്മോദ്ദേശൈകയോഗം സകലജനഹിതം
മുഖ്യതാം യോഗനിഷ്ഠാം
വീരാഗ്രണ്യേ ത്വവോചദ്വരമകുടഭൃതേ
ഭോഗിപർയങ്കയോഗീ ॥**7** ॥

യാഥാർഥ്യം സ്വീയമാത്മപ്രകൃതിനിരുപമാ -
ച്ഛാദകത്വം ച താം ച
മായാമാത്മൈകതാർയാം സമധികചതുരാ -
ത്മീയഭക്തേഷു തേഷു ।
ജ്ഞാനീ ത്വാത്മൈവ മേ ഹീത്യസദൃശമഹിമോ -

ത്കർഷതാം ഇഞാനിനശ്ച
മാധ്വീപൂർണാരുണശ്രീചരണ ഉപദിദേ -
ശാത്ര പാർഥായ ശൗരിഃ ॥ **8** ॥

ഐശ്വർയം ചാനലന്ധീകരമഖിലമലം -
ബുദ്ധിപൂർണം ഫലം തത്
ദുഷ്പാപം ചാത്മസാക്ഷാത്കൃതിമദനുഭവം
വീതഭൂയോഭവം ച ।
സേവാസ്ന്യാംഘ്ര്യോരധസ്താദഭിലഷിതസദാ -
സേവനേച്ഛാനുരൂപാഃ
ശ്രീമന്നാരായണോഽസ്മാ അവിജിതവിജയാ -
യാഹ സർവാനുകമ്പീ ॥ **9** ॥

ശ്രീമാനപ്രാകൃതാത്മാ സ്വയമതുലസമു -
ത്കർഷമാത്മാവതാരേ
വൈലക്ഷൺയം ത്വനൂനം ധൃതവിവിധതനൗ
പ്രീതിമേതത്സുവിത്സു ।
ഭക്തിം ത്യക്തതാൽപകായത്രിദശപരിഷദി
സ്വം പ്രതീതം തദീയാം
സർവം ചൈവം നരായ സ്വപരഹിതപരഃ
പ്രാഹ നാരായണോഽസ്മൈ ॥ **10** ॥

ശ്രീകാരുൺയേന ഭക്തിം നിരവധിമുദയാ -
ർഥം വിവൃദ്ധ്യർഥമസ്യാഃ
സൗശീൽയം ച സ്വകീയം നിരവധിസുഗുണാ -
പാരഭോഗ്യാമൃതാബ്ധിം ।
സർവാമേതാം വിഭൂതിം നിരവധിവിഭവാ -
മാത്മമാത്രാധിനാഥാം

നിസ്സീമൈശ്വർയശാലീ ഹരിരമരപതേ -
ർവ്യാജഹാരാത്മജായ ॥ **11** ॥

സർവസ്വം നായകോ നസ്സ്വതനുരിതി ലസ -
ത്തത്പ്രകാരം ബ്രുവൻ സൻ
സാക്ഷാത്കർതും വിഭൂതിം സപദി തദുദിതാം
പ്രാർഥയാമാസ ധൻവീ ।
ദത്വാസ്മൈ ദിവ്യചക്ഷുഃ കിമുചിതമിതര -
ത്സാധനം വാസ്തി ഭക്തേഃ
സാക്ഷാത്കുർവന്തി സന്തസ്ത്വിതി ച സുവിശദം
പ്രാബ്രവീത് വാസുദേവഃ ॥ **12** ॥

ഭക്തിസ്ത്വാംഘ്രിസമർപിതാഽശുഫലദാ
ഹ്യേഷാ വിലംബാക്ഷമാ
തസ്യാസ്സാധനമേവ ഭോഗ്യഗുണിനോ
ധ്യാനം തദജ്ഞാനിനാം ।
കൈങ്കർയാണി ലഘുസ്ത്വകർമമതിഹീ -
നാനാമുപായസ്ത്വിതി
ശ്രീശസ്ത്വീയപദപ്രിയപ്രിയതമഃ
പാർഥായ ചോപാദിശത് ॥ **13** ॥

ദേഹാനാം ച സ്വരൂപം ശ്രുതിശതവിദിതം
ജീവഭേദം തഥാത്മ -
പ്രേപ്സൂനാം ജ്ഞാനലാഭക്രമമഥ ച ഫലം
സ്വാത്മനോ ജ്ഞാനജസ്യ ।
മൂലം ദേഹോപലബ്ധേഃ പൃഥഗപി കരണം
ചാത്മനോഽന്തസ്സ്ഥമാർഗം

പീയൂഷസ്യന്ദിപാദോ ഹരിരവഗമയത്
ധൻവിപാർഥായ സമ്യക് ॥ **14** ॥

ബന്ധും ത്രൈഗുൺയമേവാഖിലപുരുഷമിഹാ -
നൂനതഃ സമ്പ്രവൃത്തം
കർതും ത്രൈഗുൺയമേവ പ്രസൃതവദഖിലം
ദുഷ്കൃതം ബന്ധമൂലം ।
ഏവം ത്രൈഗുൺയമായോത്തരണമപി ഗതീ -
നാം ച ദാനാദ്ഭിരക്ഷേ
നിസ്ത്രൈഗുൺയോപകാരീ നിജഗദ മകുടാ -
ലങ്കൃതായാർജുനായ ॥ **15** ॥

തത്ത്വേഭ്യസ്തർയഷ്ടകേഭ്യസ്തനുഗതപുരുഷേ -
ഭ്യോഽപി തൻമോഹിതേഭ്യഃ
ജിഹ്വാപ്രോക്തഷ്ടവർണൈസ്സഹപരമപദ -
പ്രേപ്സുവിശ്വാസിപുംഭ്യഃ ।
ആദർതവൈഃ പരവ്യോമ്നപി വിമലഗുണൈ -
രഷ്ടഭിർഭാസുരേഭ്യഃ
വ്യാപീ വിക്രാന്തലോകോ നിജഗദ വിജയാ -
യ സ്വമൻയം വിചിത്രം ॥ **16** ॥

യേ സ്വാജ്ഞാപരിപാലകാസ്സുകൃതിനോ
ദേവാ മതാസ്തേ തഥാ
യേ വാ തദ്വിപരീതകർമനിരതാ -
സ്തേ രാക്ഷസാ ദുഷ്കൃതാഃ ।
ത്വം താവത് പ്രഭുശാസനാനുഗഗുണൈ -
ശ്വർയഃ ശ്രുതീരാശ്രയ

ഗ്രാഹ്യം തത്ത്വമദുഃ സ്വകർമ വിജയാ -
വേഹീതി കൃഷ്ണോഽബ്രവീത് ॥ **17** ॥

വേദാനുക്തതാനി കർമാൺയതിബലദിതിജേ -
ഭ്യോ വിഭക്തതാനി തദ്വത്
വേദോക്തതാം കർമനിഷ്ഠാം ദൃഢതരഗുണത -
സ്ത്രീൻ പ്രകാരാംസ്തദീയാൻ ।
വേദോക്തതായാശ്ച തസ്യാസ്ത്രിവിധവിഭജനേ
ലക്ഷണം തത്പ്രഭാവം
വേദോദ്ഗാരീ മുരാരിർനിജഗദ വിശദം
വാസവസ്യാത്മജായ ॥ **18** ॥

സത്കർമാതിപ്രിയം മേ തദിഹ യദി ഭവേ -
ത്സാത്വികത്യാഗയുക്തം
സത്ത്യാനുഷ്ഠാനനിഷ്ഠോ യദപി വിഹിതവാ -
നാത്മലക്ഷ്യത്വതസ്തത് ।
സത്ത്യാനുഷ്ഠാനലഭ്യം ഫലമപി ശരണാ -
ഗത്യനുഷ്ഠാനമേവം
സത്വസ്യൈവ പ്രദാതാ ഹ്യതിശയയശസേ
പ്രാഹ പാർഥായ ശൗരിഃ ॥ **19** ॥

സംഗോൻമൂലൗഷധം ഹീത്യതിബലമമുനാ
മായിനാ ശൗരിണോക്തതാം
ഭോഗ്യാംഭോധേരിവേമാമതിമധുരസുധാം
സർവദാത്രീം ച ഗീതാം ।
ഭക്തേഭ്യോ യേ പ്രയച്ഛന്ത്യഥ ച നിശമയ -
ന്ത്യാദരാദ്യാ പഠന്തി

ഭ്രാജന്തേ ധൂതദുഃ ഖാംബുധിഗതവിവിധ -
ഭ്രാന്തയസ്തേ കൃതാർഥാഃ ॥ **20** ॥

നിർധൂതാഖിലദോഷമംഗലഗുണ -
ക്ഷീരാബ്ധിപദ്മാസിനീ -
വക്ഷോഽത്യദ്ഭുതചേഷ്ടിതപ്രിയതമാ
ഗീതാ തദീയം ഹി തം ।
നിർദോഷാഗമമൗലിദേശികവരോ
ഭക്തിപ്രപത്ത്യർഥിനോഃ
സാരാർഥം സുഖബോധധാരണകൃതേ
സംഗൃഹ്യ ചാൻവഗ്രഹീത് ॥ **21** ॥

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമദ്യാമുനയോഗിദർശിതപഥേ
ഗീതാർഥസംഗ്രാഹകഃ
ഗ്രന്ഥശ്രീനിഗമാന്തദേശികകൃതോ
വർവർതി യോ ദ്രാവിഡഃ ।
ഗോപാലോ ഗുരുരാഡനുഗ്രഹഫലഃ
തത്സൂക്തിലോലോ മുദാ
വ്യാഖ്യാത് കന്നഡഭാഷയാ ച വിബുധ -
വ്യാഹാരതോഽശ്ലോകയത് ॥

॥ ഇതി ഗീതാർഥസംഗ്രഹഃ സമാപ്തഃ ॥

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ ।
ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ॥